

การเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านในภาษากฎหมาย
 ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวិชาการของไทย*
 Interpersonal Distance in Thai Legal Language,
 Political Language, Media Language
 and Academic Language

นัทธ์ชนัน นาดปรทาน**

Natchanan Natpratan

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางภาษาที่แสดงการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่าน ในทำเนียบภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการของไทย ข้อมูลที่ใช้ได้มาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2555) แถลงการณ์ของนายกรัฐมนตรีและพรรคการเมืองต่างๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2549 – 2555 (พรรคการเมืองใหม่, 2554; พรรคความหวังใหม่, 2554; พรรคประชาธิปัตย์, 2554ก, 2554ข, 2554ค, 2554ง; พรรคเพื่อไทย, 2554; รัฐบาลไทย, 2555) โฆษณาในนิตยสารและหนังสือพิมพ์ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ. 2554 (กูร์เมท์ แอนด์ คิวซีน, 2554; เติลินิวส์, 2554; ไทยรัฐ, 2554; แพรว, 2554; มติชน, 2554) และบทความในวารสารสาขาสังคมศาสตร์ซึ่งตีพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2550 – 2551 (คมชัด หวังดำรงเวศ, 2550; จินตนา ศิริชุมพันธ์,

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยทุนส่งเสริมกลุ่มวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ประจำปี 2553-2556 เรื่อง “ภาษาแห่งอำนาจ: การวิเคราะห์วจนลีลาของภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการของสังคมไทย”

** อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุคนธา เจริญวิทย์, กมล จรัสนามศิริ และชนิตต์ เขียวจรัสวงศ์, 2550; ธนากร เมธาธรรม และชาลิต รัตนธรรมกุล, 2550; ศิริพร ศิริกาญจนโกวิท และถนอมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร, 2551) ผลการวิเคราะห์พบว่า 3 ประเภทใหญ่ๆ ที่แสดงการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่าน ได้แก่ 1) คำสรรพนาม 2) นามวลีแปลง และ 3) ประโยคกรรมจากการใช้คำสรรพนามเป็นการแสดงความความสนิมสนมกับผู้ฟังหรือผู้อ่าน ในขณะที่การใช้นามวลีแปลงและประโยคกรรมจากมาก แสดงการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่าน ผลการวิเคราะห์พบว่า มีเพียงภาษาการเมืองและภาษาสื่อเท่านั้นที่ใช้คำสรรพนามเพื่อแสดงความสนิทสนมกับผู้ฟังหรือผู้อ่าน ส่วนนามวลีแปลงและประโยคกรรมจากปรากฏในทุกทำเนียบภาษา โดยพบว่าภาษาวิชาการใช้นามวลีแปลงมากที่สุด และภาษากฎหมายใช้ประโยคกรรมจากมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของนามวลีแปลงร่วมกับประโยคกรรมจากแสดงให้เห็นว่าทำเนียบภาษาวิชาการมีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้ฟังมากที่สุด ในขณะที่ภาษาสื่อมีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้อ่านน้อยที่สุด

คำสำคัญ: การเว้นระยะห่างจากผู้ฟัง; ทำเนียบภาษา; ภาษาศาสตร์ประยุกต์

Abstract

This article aims to analyze linguistic features that signify interpersonal distance in four types of texts, namely, legal texts, political texts, media texts and academic texts. The data were taken from The Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 (Office of the Council of State of Thailand, 2555), the prime ministers' and the political parties' official statements during B.E. 2549-2555 (New Politics Party, 2554; New Aspiration Party, 2554; Democrat Party, 2554ก, 2554ข, 2554ค, 2554ง; Pheu Thai Party, 2554; The Royal Thai Government, 2555), the newspaper advertisements and the magazine advertisements published during November to December B.E. 2554 (Gourmet and Cuisine, 2554; Daily News, 2554; Thairath, 2554;

Praew, 2554; Matichon, 2554), and the science articles published during B.E. 2550-2551 (Wangdamrongwet, 2550; Sirichumphon, Charoenwit, Charannamsiri and Chiancharatwong, 2550; Methatham and Rattanathamkun, 2550; SirikanchanaKowit and Kritphet, 2551). It is found that the interpersonal distance in all types of texts is marked by three different ways, that is, the lack of personal pronouns, the use of nominalized noun phrases and the use of passive constructions. There is no personal pronoun in the legal texts and the academic texts whereas the political texts and the media texts show some percentages of pronouns. It is also found that the academic texts show the highest frequency of nominalized noun phrases and the legal texts show the highest use of passive constructions. In addition, when counting the frequency of the occurrence of the nominalized noun phrases together with passive constructions, it is found that the academic language is the most distant text type whereas the media language is the least distant text type.

Keywords: distance; register; applied linguistics

บทนำ

การเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่าน (interpersonal distance) เป็นคุณลักษณะหนึ่งที่พบในตัวบท (text) และในทำเนียบภาษาต่างๆ ผู้ที่ใช้ทำเนียบภาษาหนึ่ง ย่อมมีการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่าน ไม่เท่ากับผู้ใช้อีกทำเนียบภาษาหนึ่ง ดังที่เฮอร์ก-เคอชแมน ไวท์ลอร์ และแพทริค (Herke-Couchman, Whitelaw and Patrick, 2004) ยกตัวอย่างไว้ว่า การเว้นระยะห่างจากผู้รับสาร (addressee) เป็นลักษณะที่พบมากในทำเนียบภาษาเขียน และพบน้อยในทำเนียบภาษาพูด

สิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าผู้พูดหรือผู้เขียนมีการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านมากน้อยเพียงใด คือลักษณะทางภาษาที่ผู้พูดหรือผู้เขียนใช้ ยกตัวอย่างเช่น การใช้คำสรรพนาม การใช้คำพูดตรง (direct speech) และการใช้นามวลีแปลง เฮอร์ก-

เคิร์ชแมนและคณะ (Herke-Couchman et al, 2004) รวมทั้งไวท์ลอร์และอาร์กามอน (Whitelaw and Argamon, 2004) พบว่าความถี่ในการใช้คำสรรพนามเพื่อแทนตัวผู้เขียนและผู้อ่าน เช่น คำสรรพนาม *I, me, mine, you, yours* ในภาษาอังกฤษสามารถบ่งบอกการเว้นระยะห่างหรือไม่เว้นระยะห่างจากผู้อ่านได้ กล่าวคือ หากผู้เขียนใช้คำสรรพนามแทนตัวผู้เขียนและผู้อ่านในความถี่สูง แสดงว่าผู้เขียนต้องการแสดงความใกล้ชิดสนิทสนม (familiarity) กับผู้อ่าน แต่ถ้าหากผู้เขียนไม่ใช้คำสรรพนามหรือใช้น้อยก็แสดงว่าผู้เขียนต้องการเว้นระยะห่างจากผู้อ่าน นอกจากนี้ ไวท์ลอร์และอาร์กามอน (Whitelaw and Argamon, 2004) ยังกล่าวด้วยว่า ตัวบัพที่มีลักษณะใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้อ่าน คือตัวบัพที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดโดยตรงของผู้ร่วมเหตุการณ์ในตัวบัพ ดังเช่นในตัวอย่างต่อไปนี้

Kupe went to Maturangi's village and spoke of the bad behaviour of the animal with regard to his people's bait, saying, 'I have come to tell **you** to kill your octopus.', Maturangi replied, 'I won't agree to my pet being killed. Its home is in the sea.' 'Well', said Kupe, 'if **you** won't take care of your pet, **I** will kill it.'

ส่วนตัวบัพที่ไวท์ลอร์และอาร์กามอน (Whitelaw and Argamon, 2004) ยกตัวอย่างว่าเป็นตัวบัพที่มีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้อ่าน ได้แก่ตัวบัพทางด้านประวัติศาสตร์ต่อไปนี่ซึ่งไม่มีการใช้คำสรรพนามแทนตัวผู้เขียนและผู้อ่าน ไม่มีการใช้คำพูดตรง และใช้การแปลงเป็นนาม (nominalisation) มาก

The discovery of Hawaii from the Marquesas was a remarkable achievement, but at twenty degrees north latitude Hawaii is still within the zone of the trade winds that blow steadily and predictably for half of each year. New Zealand lies far to the south of the trade winds, in the stormy waters and unpredictable weather of the Tasman Sea.

คุณลักษณะการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านมีการแปรไปตามทำเนียบภาษา เฮอร์ก-เคาซ์แมนและคณะ (Herke-Couchman et al, 2004) ได้เปรียบเทียบคุณลักษณะนี้ในทำเนียบภาษา 3 แบบ ได้แก่ 1) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในจีเรียน (Nigerian emails) ซึ่งมีเนื้อหาแฝงไปด้วยการหลอกลวงทางธุรกิจ 2) บทความในหนังสือพิมพ์ (newspaper articles) จากคลังข้อมูลของรอยเตอร์ (Reuters) และ 3) ตัวบทภาษาพูด (spoken text) ซึ่งถอดมาจากการสัมภาษณ์ และรายการวิทยุต่างๆ (ได้มาจากคลังข้อมูล British National Corpus) เฮอร์ก-เคาซ์แมนและคณะได้ใช้ลักษณะทางภาษาเป็นตัวบ่งชี้ความสนิทสนมและการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่าน เช่น ใช้ความถี่ในการปรากฏของคำสรรพนามแทนตัวผู้พูด/ผู้เขียนและผู้ฟัง/ผู้อ่าน อย่าง *I, me, we, us, you* ใช้การปรากฏของตัวกำหนด อย่าง *my, your, our* ผลการวิจัยพบว่า บทความในหนังสือพิมพ์มีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้อ่านมากกว่าจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในจีเรียนและตัวบทภาษาพูดอย่างเห็นได้ชัด สิ่งที่น่าสนใจในงานของเฮอร์ก-เคาซ์แมนและคณะ คือการค้นพบว่าจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในจีเรียนมีลักษณะแตกต่างจากจดหมายธุรกิจทั่วไป คือมีลักษณะสนิทสนมกับผู้อ่านใกล้เคียงกับในภาษาพูด เฮอร์ก-เคาซ์แมนและคณะกล่าวว่าการสร้างความสนิทสนมกับผู้อ่านเป็นส่วนหนึ่งของการหลอกลวงทางธุรกิจที่แฝงมาในจดหมาย

งานวิจัยของเฮอร์ก-เคาซ์แมนและคณะ (Herke-Couchman et al, 2004) และงานวิจัยของไวท์ลอร์และอาร์กามอน (Whitelaw and Argamon, 2004) ทำให้สรุปได้ว่า การเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านเป็นคุณลักษณะที่พบได้ในทำเนียบภาษาต่างๆ รวมทั้งเป็นคุณลักษณะที่แปรไปตามทำเนียบภาษาด้วย

อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนผลงานในอดีต ผู้วิจัยไม่พบผลงานที่วิเคราะห์คุณลักษณะการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านในทำเนียบภาษาต่างๆ ของภาษาไทย และยังไม่พบผลงานที่เปรียบเทียบคุณลักษณะดังกล่าวข้ามทำเนียบภาษาอีกด้วย ดังนั้นบทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาคุณลักษณะการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านในทำเนียบภาษาที่สำคัญของภาษาไทย 4 ทำเนียบภาษา ได้แก่ ภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการ โดยมุ่ง

วิเคราะห์หลักภาษาทางภาษาที่เป็นตัวบ่งชี้คุณลักษณะดังกล่าว รวมทั้งเปรียบเทียบความถี่ในการปรากฏของตัวบ่งชี้ประเภทต่างๆ เหล่านั้นแบบข้ามทำเนียบภาษาด้วย เพื่อแสดงให้เห็นว่าทำเนียบภาษาใดมีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านมากที่สุด และทำเนียบภาษาใดมีลักษณะให้ความสนิทสนมกับผู้ฟังหรือผู้อ่านมากที่สุด

ข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มาจาก 4 ทำเนียบภาษาของไทย ได้แก่ ทำเนียบภาษากฎหมาย ทำเนียบภาษาการเมือง ทำเนียบภาษาสื่อ และทำเนียบภาษาวิชาการ โดยทุกทำเนียบภาษามีขนาดความยาวของข้อมูลเท่าๆ กัน คือ 10,000 คำ สำหรับทำเนียบภาษากฎหมาย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2555) ส่วนทำเนียบภาษาการเมือง ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแถลงการณ์ของนายกรัฐมนตรี และพรรคการเมืองต่างๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2549 – 2555 (พรรคการเมืองใหม่, 2554; พรรคความหวังใหม่, 2554; พรรคประชาธิปัตย์, 2554ก, 2554ข, 2554ค, 2554ง; พรรคเพื่อไทย, 2554; รัฐบาลไทย, 2555) สำหรับทำเนียบภาษาสื่อ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากโฆษณาในนิตยสารและหนังสือพิมพ์ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ. 2554 รวมทั้งสิ้น 5 ฉบับ (กูร์เมท์ แอนด์ คิวซีน, 2554; เติลินิวส์, 2554; ไทยรัฐ, 2554; แพรว, 2554; มติชน, 2554) และในทำเนียบภาษาวิชาการ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากบทความในวารสารสายวิทยาศาสตร์ 4 ฉบับซึ่งตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2550 - 2551 (คมรัช หวังดำรงเวศ, 2550; จินตนา ศิริชุมพันธ์, สุคนธา เจริญวิทย์, กมล จรัสนามศิริ และชนิดย์ เขียวจรัสวงศ์, 2550; ธนากร เมธาธรรม และชวลิต รัตนธรรมกุล, 2550; ศิริพร ศิริกาญจนโกวิท และถนอมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร, 2551)

ลักษณะทางภาษาที่บ่งชี้การเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่าน¹

ผลการวิเคราะห์หาลักษณะทางภาษาที่ทำให้ภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการของไทยมีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่าน หรือมีลักษณะสนิทสนม พบตัวบ่งชี้ 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ 1) คำสรรพนาม 2) นามวลีแปลง และ 3) ประโยคกรรมวาก การปรากฏของคำสรรพนามทำให้ทำเนียบภาษานั้นๆ มีความสนิทสนมกับผู้ฟังหรือผู้อ่าน ในขณะที่การปรากฏของนามวลีแปลงและประโยคกรรมวากทำให้ทำเนียบภาษานั้นๆ มีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่าน

1. คำสรรพนาม

ตัวบ่งชี้ประเภทแรกที่จะกล่าวถึงในที่นี้คือคำสรรพนาม การใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 เช่น *ผม, ดิฉัน, เรา* เพื่อแทนตัวผู้พูดหรือผู้เขียน และการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 เช่น *คุณ, ท่าน* เพื่อแทนตัวผู้ฟังหรือผู้อ่าน เป็นลักษณะทางภาษาที่ทำให้ทำเนียบภาษานั้นๆ มีลักษณะใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ฟังหรือผู้อ่าน มากกว่าทำเนียบภาษาที่ไม่ใช่ ผลการวิเคราะห์พบว่ามีการปรากฏของคำสรรพนามใน 2 ทำเนียบภาษาเท่านั้น คือภาษาการเมืองและภาษาสื่อ ส่วนในภาษากฎหมายและในภาษาวิชาการนั้น ผู้วิจัยไม่พบทั้งคำสรรพนามบุรุษที่ 1 และคำสรรพนามบุรุษที่ 2

ผลการวิเคราะห์ทำเนียบภาษาการเมืองพบว่า มีการปรากฏของคำสรรพนามบุรุษที่ 1 ทั้งหมด 4 คำ ได้แก่ *ผม, ดิฉัน, เรา* และ *พวกเรา* โดยคำว่า *ผม* และ *ดิฉัน* แทนตัวผู้พูดซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีผู้กล่าวคำแถลงการณ์ต่างๆ คำว่า *เรา* อาจใช้แทนพรรคการเมืองหรือรัฐบาล เช่นในประโยคตัวอย่างที่ (5) – (6) หรือใช้เพื่อหมายรวมถึงทั้งผู้พูดและผู้ฟังก็ได้ เช่นในประโยคตัวอย่างที่ (7) – (8) การใช้คำว่า *เรา* เพื่อแทนทั้งนักการเมืองซึ่งเป็นผู้พูดและแทนผู้ฟัง ทำให้ทำเนียบภาษาการเมืองมีลักษณะสนิทสนมกับผู้ฟังมากขึ้น ส่วนคำว่า *พวกเรา* ใช้ในกรณีเดียวคือใช้แทนรัฐบาลซึ่งมีผู้พูดเป็นตัวแทน สำหรับคำสรรพนามบุรุษที่ 2 ซึ่งแทนตัวผู้ฟัง พบเพียงคำเดียว คือคำว่า *ท่าน*

¹ ในบทความนี้ใช้ว่า “การเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่าน” เพื่อให้ครอบคลุมข้อมูลทุกทำเนียบภาษา

ตัวอย่างประโยคในภาษาการเมืองที่มีคำสรรพนามบุรุษที่ 1 เช่น

- (1) ผมเชื่อว่าการยุบสภาผู้แทนราษฎรครั้งนี้เป็นการเริ่มต้นใหม่ด้วย (พรรคประชาธิปัตย์, 2554ง)
- (2) ผมขอถือโอกาสนี้ขอบคุณพี่น้องประชาชน (พรรคประชาธิปัตย์, 2554ง)
- (3) ดิฉันอยากเห็นการทำแบบนี้มากขึ้น (รัฐบาลไทย, 2555)
- (4) ดิฉันขอมอบแนวทางภาพใหญ่ๆ ดังนี้... (รัฐบาลไทย, 2555)
- (5) เราตั้งเป้าหมายไว้ว่า ภายใน 1 ปีจะทำให้ปัญหาเสพติดลดระดับความรุนแรงลงถึง 80% (รัฐบาลไทย, 2555)
- (6) แม่เรายังมีงานที่ต้องทำอีกมากแต่เราไม่ได้เริ่มต้นจากศูนย์ (พรรคประชาธิปัตย์, 2554ง)
- (7) ขอเรียกร้องให้พี่น้องประชาชนร่วมกันยับยั้งไม่ให้ผู้ใดก่อความรุนแรงขึ้นในประเทศของเรา (พรรคประชาธิปัตย์, 2554ค)
- (8) トラバドที่พี่น้องประชาชนยังไม่เข้าใจปัญหานี้ บ้านเมืองของเราก็ไม่อาจจะหลุดพ้นจากวงจรอุบาทว์ (พรรคความหวังใหม่, 2554)
- (9) เรื่องของยาเสพติดนั้นถือเป็นวาระที่คนไทยทั้งประเทศตั้งความหวังกับรัฐบาล เป็นความหวังที่พวกเราทุกคนนั้นจะได้เป็นแรงพลังในการที่จะขับเคลื่อนในเชิงรุกมากขึ้น (รัฐบาลไทย, 2555)

ตัวอย่างประโยคในภาษาการเมืองที่มีคำสรรพนามบุรุษที่ 2 เช่น

- (10) ท่านคงเห็นว่า ปัญหาเสพติดนั้นมีความรุนแรงมาก (รัฐบาลไทย, 2555)
- (11) ถ้ากลับไปดูความเชื่อมั่นของพี่น้องประชาชนวันนี้ ท่านจะเห็นว่า เป็นความหวังที่สูง (รัฐบาลไทย, 2555)

ผลการนับความถี่ในการปรากฏของคำสรรพนามบุรุษที่ 1 และคำสรรพนามบุรุษที่ 2 ในทำเนียบภาษาการเมือง แสดงไว้ในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ความถี่ในการปรากฏของคำสรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 ในทำเนียบภาษา
การเมือง

คำสรรพนาม		ความถี่	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
บุรุษที่ 1	ผม		41	0.41
	ดิฉัน		5	0.05
	เรา		79	0.79
	พวกเรา		1	0.01
บุรุษที่ 2	ท่าน		2	0.02
รวม			128	1.28

ผลการเปรียบเทียบความถี่ในการปรากฏของคำสรรพนามบุรุษที่ 1 และ คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ในทำเนียบภาษาการเมืองพบว่า จากข้อมูลซึ่งมีความยาว 10,000 คำ มีการใช้คำสรรพนาม เรา มากที่สุด คือปรากฏถึง 79 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.79 รองลงมาคือคำว่า ผม ซึ่งปรากฏ 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.41 ส่วนคำสรรพนาม ที่ปรากฏน้อยที่สุดคือคำว่า พวกเรา คือปรากฏเพียง 1 ครั้ง และคิดเป็นร้อยละ 0.01 เท่านั้น หากเปรียบเทียบการปรากฏของคำสรรพนามในภาพรวมจะเห็นได้ว่า ทำเนียบภาษาการเมืองมีแนวโน้มที่จะใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 ซึ่งแทนตัวผู้พูด เพื่อแสดงความสนิทสนมกับผู้ฟัง มากกว่าที่จะใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2

ผลการวิเคราะห์ทำเนียบภาษาสื่อพบว่า มีการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 ไม่ หลากหลายเท่ากับในภาษาการเมือง กล่าวคือ มีการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 เพียง คำเดียวเท่านั้นคือคำว่า เรา และมีการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ที่แตกต่างกัน 2 คำ ได้แก่ คุณ และ ท่าน

ตัวอย่างประโยคในภาษาสื่อที่มีคำสรรพนามบุรุษที่ 1 เช่น

(12) เราจะดูแลคนไทยให้ดีที่สุดไม่ว่าจะเกิดสถานการณ์ใดๆ (ไทยรัฐ, 2554)

(13) เรื่องสิ่ว เราแก้ได้ (ไทยรัฐ, 2554)

- (14) ดวงตาอวัยวะที่สำคัญที่มีคุณค่า... ดังนั้นเราจึงต้องใส่ใจในการดูแลให้มาก
(แพรว, 2554)

เป็นที่น่าสังเกตว่า การใช้คำสรรพนาม เรา ในภาษาสื่อ มี 2 แบบเช่นเดียวกับในภาษาการเมือง คือแบบที่แทนตัวผู้เขียนเท่านั้น เช่นในตัวอย่างประโยคที่ (12) – (13) และแบบที่แทนทั้งตัวผู้เขียนและผู้อ่าน เช่นในตัวอย่างประโยคที่ (14) ซึ่งการใช้แบบที่ 2 นี้ ทำให้ภาษาสื่อมีลักษณะสนิทสนมกับผู้อ่านมากขึ้น เนื่องจากให้ความรู้สึกว่าคุณเขียนและผู้อ่านเป็นพวกเดียวกัน

ตัวอย่างประโยคในภาษาสื่อที่มีคำสรรพนามบุรุษที่ 2 เช่น

- (15) คุณคิดว่าอย่างไรดีกว่ากัน (แพรว, 2554)
(16) คุณล่ะ ลองหรือยัง (แพรว, 2554)
(17) ท่านสามารถติดต่อขอรับบริการได้ที่ โทร 1124 (ไทยรัฐ, 2554)
(18) สืบเนื่องจากวิกฤตอุทกภัยในระยะนี้ อาจทำให้ท่านไม่สามารถหาซื้อนมผงตราหมี...ตามท้องตลาดได้ (ไทยรัฐ, 2554)

ตารางที่ 2 ความถี่ในการปรากฏของคำสรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 ในทำเนียบภาษาสื่อ

คำสรรพนาม		ความถี่	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
บุรุษที่ 1	เรา		14	0.14
บุรุษที่ 2	คุณ		66	0.66
	ท่าน		7	0.07
รวม			87	0.87

ผลการเปรียบเทียบความถี่ในการปรากฏของคำสรรพนามบุรุษที่ 1 และคำสรรพนามบุรุษที่ 2 ในทำเนียบภาษาสื่อพบว่า ใน 10,000 คำ มีการใช้คำสรรพนาม คุณ มากที่สุด คือปรากฏ 66 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.66 รองลงมาคือคำว่า เรา ซึ่งปรากฏ 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.14 ส่วนคำสรรพนามที่ปรากฏน้อยที่สุดคือคำว่า

ท่าน คือปรากฏเพียง 7 ครั้ง หรือร้อยละ 0.07 เท่านั้น หากเปรียบเทียบการปรากฏของคำสรรพนามในภาพรวมจะเห็นได้ว่า ทำเนียบภาษาสื่อมีแนวโน้มที่จะใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 เพื่อแสดงความสนิทสนมกับอ่าน มากกว่าที่จะใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 ซึ่งลักษณะดังกล่าวตรงข้ามกับทำเนียบภาษาการเมือง

จากเปรียบเทียบความถี่ในการปรากฏของคำสรรพนามในทุกทำเนียบในการศึกษาครั้งนี้ พบว่ามีความแตกต่างดังแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ความถี่ในการปรากฏของคำสรรพนามในภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการของไทย

ทำเนียบภาษา \ ความถี่	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
ภาษากฎหมาย	0	0
ภาษาการเมือง	128	1.28
ภาษาสื่อ	87	0.87
ภาษาวิชาการ	0	0

ผลการเปรียบเทียบความถี่ในการปรากฏของคำสรรพนามในทำเนียบภาษากฎหมาย ทำเนียบภาษาการเมือง ทำเนียบภาษาสื่อ และทำเนียบภาษาวิชาการของไทยพบว่า ในขนาดความของข้อมูลจำนวน 10,000 คำเท่าๆ กัน มีการใช้คำสรรพนามเฉพาะในทำเนียบภาษาการเมือง ทำเนียบภาษาสื่อเท่านั้น โดยปรากฏในทำเนียบภาษาการเมือง 128 ครั้ง หรือคิดเป็นร้อยละ 1.28 มากกว่าในทำเนียบภาษาสื่อซึ่งปรากฏ 87 ครั้ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.87 จึงอาจกล่าวได้ว่า ทำเนียบภาษาการเมืองมีลักษณะสนิทสนมกับผู้ฟังหรือผู้อ่านมากกว่าทำเนียบภาษาสื่อ ส่วนการไม่ปรากฏของคำสรรพนามในทำเนียบภาษากฎหมายและในทำเนียบภาษาวิชาการ แสดงให้เห็นว่าทั้ง 2 ทำเนียบภาษาดังกล่าว มีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านมากกว่าทำเนียบภาษาการเมืองและทำเนียบภาษาสื่อ

การใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 ในภาษาการเมืองนั้น อาจเป็นเพราะพรรคการเมืองหรือนักการเมืองผู้ออกแถลงการณ์ ต้องการแสดงความใกล้ชิดและความเป็นพวกพ้องเดียวกับประชาชนซึ่งเป็นผู้ฟัง ส่วนการที่ผู้เขียนใช้คำสรรพนามในภาษาสื่อโดยเฉพาะในภาษาโฆษณาเพื่อแสดงความสนิทสนมกับผู้อ่าน น่าจะเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของภาษาโฆษณาที่ต้องการโน้มน้าวชักจูงผู้อ่านให้คล้อยตามเมื่อผู้อ่านรู้สึกว่าคุณสนิทสนมกับผู้เขียนหรือดารา นักร้อง นักแสดงที่เป็นผู้นำเสนอสินค้าในโฆษณา ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามว่าสินค้าหรือผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ดีและน่าซื้อหามาใช้ตามที่เขาแนะนำ

2. นามวลีแปลง

ตัวบ่งชี้ประเภทที่ 2 ที่ทำให้ภาษาคลุมเครือ ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการของไทยมีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่าน คือนามวลีแปลง (nominalized noun phrases) ซึ่งหมายถึงนามวลีที่สร้างขึ้นมาจากกระบวนการแปลงเป็นนามวลี (nominalization) กล่าวคือ เป็นนามวลีที่สร้างขึ้นมาจากกริยาวลี โดยเติม *การ* หรือ *ความ* เข้าไปข้างหน้า กริยาวลีที่ถูกแปลงให้เป็นนามวลีอาจประกอบด้วยคำกริยาเพียงคำเดียว เช่นในตัวอย่าง *การวิจัย, การลงทุน, การติดตั้ง, การผลิต, การเสียสละ, ความสามารถ, ความแข็งแรง, ความช่วยเหลือ, ความกระชับ, ความเงียบ, ความอ่อย, ความเสี่ยง, ความอบอุ่น, ความงาม* หรืออาจประกอบด้วยคำกริยาและส่วนขยาย เช่นในตัวอย่าง *การปรับสมดุลของร่างกาย, การชำระหนี้, การนับอายุของบุคคล, การผลิตเซลล์ผิวเก่า, การพัฒนาเศรษฐกิจ, การป้องกันและแก้ไขปัญหาหน้าท่วม, การเติมก๊าซ NGV, การประกันรายได้, การดำเนินธุรกิจจีวเวลรี่, การทำเลเซอร์, ความเป็นสิริมงคล, ความอยากอาหาร, ความรู้สึกกระชับผิว, ความแปลงประกายของสีผม, ความรู้สึกสบาย, ความร้อนสูง, ความรู้สึกที่สดชื่น*

การใช้นามวลีแปลงทำให้ผู้พูด ผู้เขียน ผู้ฟัง หรือผู้อ่าน ไม่ต้องปรากฏในประโยคก็ได้ หากเปรียบเทียบกับการใช้คำสรรพนามแล้ว การใช้นามวลีแปลงทำให้ทำเนียบภาษานั้น ๆ มีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านมากกว่า เนื่องจากจุดเน้นของสารสนเทศไม่ได้อยู่ที่ตัวผู้ส่งสาร (ผู้พูดหรือผู้เขียน) และตัวผู้รับสาร (ผู้ฟังหรือผู้อ่าน) อีกต่อไป แต่เน้นที่การกระทำหรือสภาพที่แสดงด้วยกริยาใน

นามวลีแปลง หากเปรียบเทียบประโยค (19ก) และ (19ข) ต่อไปนี้ จะเห็นได้ว่า ผู้พูดหรือผู้เขียนประโยค(19ก) แสดงความสนิทสนมกับผู้ฟังหรือผู้อ่านมากกว่า เนื่องจากมีการใช้คำสรรพนาม *คุณ* แทนตัวผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านเข้ามามีส่วนร่วมโดยตรง ในขณะที่ผู้พูดหรือผู้เขียนประโยค (19ข) แสดงการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านมากกว่า เนื่องจากเลี่ยงไปใช้นามวลีแปลง การใช้เพียง 12 สัปดาห์ แทน

- (19ก) ริ้วรอยที่เห็นได้บนใบหน้าลดลงเล็กน้อย 41% หลังคุณใช้เพียง 12 สัปดาห์
 (19ข) ริ้วรอยที่เห็นได้บนใบหน้าลดลงเล็กน้อย 41% หลังการใช้เพียง 12 สัปดาห์
 (แพรว, 2554)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการพบว่า มีการใช้นามวลีแปลงทั้ง 2 รูปแบบ คือรูปแบบ *การ* และ *ความ* ในทุกทำเนียบภาษา ยกตัวอย่างเช่น

ภาษากฎหมาย

- (20) การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้
 เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย (สำนักงานคณะกรรมการ
 กฤษฎีกา, 2555)
- (21) การมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรฐานนี้ต้องดำเนินถึงสัดส่วนของหญิงและ
 ชายที่ใกล้เคียงกัน (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2555)
- (22) บุคคลวิกลจริตย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ (สำนักงาน
 คณะกรรมการกฤษฎีกา, 2555)
- (23) รัฐต้องส่งเสริมสัมพันธไมตรีและความร่วมมือกับนานาชาติ (สำนักงาน
 คณะกรรมการกฤษฎีกา, 2555)

ภาษาการเมือง

- (24) การดำเนินการของกท.มีความไม่ชอบมาพากล ตลอดมา (พรรคประชาธิปัตย์,
 2554ก)

² นามวลีแปลงในตัวอย่างประโยคที่ยกมา แสดงด้วยเครื่องหมายวงเล็บสี่เหลี่ยม [] .

- (25) เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2548 เป็น[การไปรับฟังความคิดเห็นของสื่อมวลชน]
(พรรคประชาธิปัตย์, 2554ก)
- (26) [ความศรัทธาในรัฐบาล]จะต้องเกิดจาก[การยึดมั่นในเรื่องของความโปร่งใส]
(พรรคประชาธิปัตย์, 2554ง)
- (27) [การออกกฎหมายควบคุมพรรคการเมือง]มี[ความถูกต้องชอบธรรม]หรือไม่
(พรรคความหวังใหม่, 2554)

ภาษาสื่อ

- (28) ทักษะของเราคือ[การไม่หยุดพัฒนา] (แพรว, 2554)
- (29) [การเป้าได้ 150 ครั้ง] [การแปร่งผม 5,400 ครั้ง] [การทำเคมี 7 ครั้ง] [การมัดผม
115 ครั้ง] นำไปสู่ผมเสียในที่สุด (แพรว, 2554)
- (30) เพิ่ม[ความเป็นสาวผิวสุขภาพดี]ด้วย Arty Hilight & Shading (แพรว, 2554)
- (31) เต็มเต็มทุก[ความต้องการ]กับห้องโดยสารที่ใหญ่ขึ้น (ไทยรัฐ, 2554)

ภาษาวิชาการ

- (32) [การศึกษาวิจัยนี้]เป็น[การวิจัยเชิงทดลอง] (ศิริพร ศิริกาญจนโกวิท และ
ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพชร, 2551)
- (33) [การเดินอย่างต่อเนื่อง] จะช่วยให้ระบบต่างๆ ของร่างกายทำงานได้อย่างเป็น
ปกติ (ศิริพร ศิริกาญจนโกวิท และ ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพชร, 2551)
- (34) [ความดันโลหิต] [ความอ่อนตัว] และ [ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขา]
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (ศิริพร ศิริกาญจนโกวิท และ ถนอมวงศ์
กฤษณ์เพชร, 2551)
- (35) [ความหนักของ[การออกกำลังกาย]]เพิ่มขึ้นตาม[ความสามารถของแต่ละบุคคล]
(ศิริพร ศิริกาญจนโกวิท และ ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพชร, 2551)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้นับความถี่ในการปรากฏของนามวลีแปลงในทุก
ทำเนียบภาษา เพื่อเปรียบเทียบว่าทำเนียบภาษาใดมีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้ฟัง
มากกว่ากัน โดยใช้วิธีนับการปรากฏของตัวบ่งชี้ นามวลีแปลง การ และ ความ เป็นเกณฑ์
ผลการนับความถี่แสดงไว้ในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ความถี่ในการปรากฏของนามวลีแปลงในภาษากฎหมาย ภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการของไทย

ความถี่ ทำเนียบ ภาษา	นามวลีแปลงรูปแบบ การ		นามวลีแปลงรูปแบบ ความ		รวม	
	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ
ภาษากฎหมาย	426	4.26	137	1.37	563	5.63
ภาษากฎหมาย	318	3.18	136	1.36	454	4.54
ภาษาสื่อ	190	1.9	122	1.22	312	3.12
ภาษาวิชาการ	650	6.5	164	1.64	814	8.14

ผลการเปรียบเทียบความถี่ในการปรากฏของนามวลีแปลงในภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการของไทยพบว่า นามวลีแปลงรูปแบบ *การ* ปรากฏมากกว่านามวลีแปลงรูปแบบ *ความ* ในทุกทำเนียบภาษา นอกจากนี้ยังพบว่า ทำเนียบภาษาวิชาการของไทยมีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้อ่านมากที่สุด เนื่องจากมีนามวลีแปลงปรากฏมากที่สุด รองลงมาคือทำเนียบภาษากฎหมาย ทำเนียบภาษากฎหมาย และทำเนียบภาษาสื่อตามลำดับ การพบว่านามวลีแปลงปรากฏในทำเนียบภาษาวิชาการมากที่สุด สอดคล้องกับสิ่งที่ไบบ์เบอร์และคอนราด (Biber and Conrad, 2009: 116) กล่าวไว้ว่า นามวลีแปลงเป็นลักษณะทางภาษาที่พบมากที่สุดไบนทความวิชาการ (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทำเนียบภาษาวิชาการ) เมื่อเทียบกับภาษาหนังสือพิมพ์ (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาษาสื่อ) และภาษาสนทนา

3. ประโยคกรรมวาก

ตัวบ่งชี้ประเภทสุดท้ายที่จะกล่าวถึงในที่นี้ คือประโยคกรรมวากหรือประโยคที่มีประธานของประโยคเป็นผู้ถูกกระทำ และมีหน่วยคำหรือคำที่ทำหน้าที่เป็นตัวบ่งชี้กรรมวากจากปรากฏหน้ากริยา อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2549: 252) ได้ระบุว่า ตัวบ่งชี้กรรมวากในภาษาไทย ได้แก่ ถูก โดน และ ได้รับ โดย ถูก บ่งชี้กรรมวากแบบเป็นกลาง คือใช้กับคำกริยาได้ทั่วไป ไม่จำกัดว่าต้องมีความหมายในทางดีหรือทางร้าย เช่นในตัวอย่าง บ้านถูกสร้าง ส่วน โดน และ ได้รับ เป็นตัวบ่งชี้กรรมวากแบบไม่เป็นกลาง กล่าวคือ โดน บ่งชี้กรรมวากแบบร้าย เช่นในตัวอย่าง เขาโดนทำโทษ ในขณะที่ ได้รับ บ่งชี้กรรมวากแบบดี เช่นในตัวอย่าง เขาได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ

การใช้ประโยคกรรมวากเป็นอีกวิธีหนึ่งหรืออีกรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ทำเนียบภาษานั้นๆ มีลักษณะไม่เน้นที่ตัวผู้พูด/ผู้เขียนและผู้ฟัง/ผู้อ่าน แต่เน้นที่บุคคลอื่นหรือสิ่งอื่นที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาษากฎหมาย ภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการพบประโยคกรรมวากเพียง 2 รูปแบบเท่านั้น คือประโยคกรรมวากที่มีตัวบ่งชี้ ถูก และ ประโยคกรรมวากที่มีตัวบ่งชี้ ได้รับ โดยประโยคกรรมวากที่มีตัวบ่งชี้ ถูก ปรากฏในทุกทำเนียบภาษา ในขณะที่ประโยคกรรมวากที่มีตัวบ่งชี้ ได้รับ ปรากฏเฉพาะในทำเนียบภาษากฎหมายเท่านั้น ยกตัวอย่างเช่น

ภาษากฎหมาย

- (36) บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2555)
- (37) ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบในขณะที่กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2555)

- (38) บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2555)
- (39) ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งมีรายชื่อในบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองได้รับเลือกตามเกณฑ์คะแนนที่คำนวณได้เรียงตามลำดับหมายเลขในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้น (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2555)

ภาษาการเมือง

- (40) ตนเองพูดอะไรไม่ได้ เพราะที่ผ่านมาถูกกำชับเรื่องการให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนในเรื่องนี้ (พรรคประชาธิปัตย์, 2554ก)

ภาษาสื่อ

- (41) เกนผมถูกทำลายจนเประบาง ฉีกขาดง่าย และแตกปลายอย่างรุนแรง (แพรว, 2554)
- (42) ชุดกระชับสัดส่วนจึงถูกออกแบบมาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้หญิงอย่างแท้จริง (แพรว, 2554)

ภาษาวิชาการ

- (43) สารนี้จะออกมาเมื่อกระเทียมถูกบดเคี้ยว (จินตนา ศิริชุมพันธ์, สุคนธา เจริญวิทย์, กมล จรรย์นามศิริ และธนิตย์ เขียวจรัสวงศ์, 2550)
- (44) เครื่องฮาโลมิเตอร์ถูกเลือกใช้ในการวิจัยครั้งนี้ (จินตนา ศิริชุมพันธ์, สุคนธา เจริญวิทย์, กมล จรรย์นามศิริ และธนิตย์ เขียวจรัสวงศ์, 2550)
- (45) กล้ามเนื้อถูกดึงอย่างรุนแรง (ศิริพร ศิริกาญจนโกวิท และ ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร, 2551)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้นับความถี่ในการปรากฏของประโยคกรรมวาจกในทุกทำเนียบภาษา เพื่อเปรียบเทียบว่าทำเนียบภาษาใดมีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้ฟังมากกว่ากัน โดยใช้วิธีนับการปรากฏของตัวบ่งชี้กรรมวาจก ถูก และ ได้รับ เป็นเกณฑ์ ผลการนับความถี่แสดงไว้ในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ความถี่ในการปรากฏของประโยคกรรมวาจกในภาษากฎหมาย ภาษา
การเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการของไทย

ความถี่ ทำเนียบ ภาษา	กรรมวาจกรูปแบบ ถูก		กรรมวาจกรูปแบบ ได้รับ		รวม	
	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ
ภาษา กฎหมาย	9	0.09	10	0.1	19	0.19
ภาษา การเมือง	1	0.01	0	0	1	0.01
ภาษาสื่อ	2	0.02	0	0	2	0.02
ภาษา วิชาการ	4	0.04	0	0	4	0.04

ผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของประโยคกรรมวาจกในทำเนียบ
ภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการของไทยในภาพรวมพบว่า
ทำเนียบภาษากฎหมายมีการใช้ประโยคกรรมวาจกมากที่สุด รองลงมาคือภาษา
วิชาการ ภาษาสื่อ และภาษาการเมืองตามลำดับ หากพิจารณาประโยคกรรมวาจกแต่
ละรูปแบบ จะพบว่าประโยคกรรมวาจกรูปแบบ ถูก ปรากฏในทุกทำเนียบภาษา
 ในขณะที่ประโยคกรรมวาจกรูปแบบ ได้รับ ปรากฏเฉพาะในทำเนียบภาษากฎหมาย
 เท่านั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ทำเนียบภาษากฎหมายมีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้อ่าน
 มากที่สุด เนื่องจากมีประโยคกรรมวาจกปรากฏมากที่สุด และเป็นทำเนียบภาษาเดียว
 ที่มีประโยคกรรมวาจกทั้ง 2 รูปแบบ

เมื่อพิจารณาการปรากฏของนามวลีแปลงร่วมกับการปรากฏของประโยค
กรรมวาจกในทำเนียบภาษาต่างๆ แล้ว พบว่าทุกทำเนียบภาษาเลือกใช้นามวลีแปลง
 เป็นตัวบ่งชี้การเว้นระยะห่างจากผู้อ่านหรือผู้ฟังมากกว่าที่จะใช้ประโยคกรรมวาจก
 ดังจะเห็นได้จากความถี่โดยรวมที่แสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ความถี่ในการปรากฏของนามวลีแปลงและประโยคกรรมวาจกในภาษา
กฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการของไทย

ความถี่ ทำเนียบ ภาษา	นามวลีแปลง		ประโยคกรรมวาจก		รวม	
	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ	จำนวน ครั้ง	ร้อยละ
ภาษา กฎหมาย	563	5.63	19	0.19	582	5.82
ภาษา การเมือง	454	4.54	1	0.01	455	4.55
ภาษาสื่อ	312	3.12	2	0.02	314	3.14
ภาษา วิชาการ	814	8.14	4	0.04	818	8.18

ตารางที่ 6 ข้างต้นแสดงให้เห็นผลรวมของความถี่ในการปรากฏของ
ลักษณะทางภาษาที่บ่งชี้การเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านในทำเนียบภาษาต่างๆ
ซึ่งได้แก่ความถี่ในการปรากฏของนามวลีแปลงและความถี่ในการปรากฏของประโยค
กรรมวาจก เมื่อพิจารณาความถี่โดยรวมในทำเนียบภาษากฎหมาย พบว่า จากขนาด
ความยาวของข้อมูล 10,000 คำ พบการปรากฏของนามวลีแปลง 563 ครั้ง และพบ
การปรากฏของประโยคกรรมวาจก 19 ครั้ง รวมเป็น 582 ครั้ง หรือคิดเป็นร้อยละ
5.82 เมื่อพิจารณาความถี่โดยรวมในทำเนียบภาษาการเมือง พบว่า จากขนาดความ
ยาวของข้อมูล 10,000 คำ พบการปรากฏของนามวลีแปลง 454 ครั้ง และพบการ
ปรากฏของประโยคกรรมวาจก 1 ครั้ง รวมเป็น 455 ครั้ง หรือคิดเป็นร้อยละ 4.55
สำหรับทำเนียบภาษาสื่อ พบการปรากฏของนามวลีแปลง 312 ครั้ง และพบการ
ปรากฏของประโยคกรรมวาจก 2 ครั้ง รวมเป็น 314 ครั้ง หรือคิดเป็นร้อยละ 3.14 จาก
ขนาดความยาวของข้อมูล 10,000 คำ ส่วนในทำเนียบภาษาวิชาการ พบการปรากฏ
ของนามวลีแปลง 814 ครั้ง และพบการปรากฏของประโยคกรรมวาจก 4 ครั้ง รวมเป็น
818 ครั้ง หรือคิดเป็นร้อยละ 8.18 จากขนาดความยาวของข้อมูล 10,000 คำ

เช่นเดียวกัน ผลรวมของความถี่ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าทำเนียบภาษาวិชาการมีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้ฟังและผู้อ่านมากที่สุด (ร้อยละ 8.18) รองลงมาคือทำเนียบภาษากฎหมาย (ร้อยละ 8.18) ทำเนียบภาษาการเมือง (ร้อยละ 4.14) และทำเนียบภาษาสื่อ (ร้อยละ 3.14) ตามลำดับ การที่ภาษาวิชาการมีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้อ่านมากที่สุดด้วยการใช้นามวลีแปลงและประโยคกรรมวาจก ซึ่งเป็นหน่วยสร้างที่ไม่นั้นผู้กระทำทั้งสองหน่วยสร้าง น่าจะเป็นเพราะผู้เขียนต้องการแสดงผลการวิเคราะห์หรือวิจัยหลักฐานและข้อเท็จจริงอย่างเป็นกลาง ซึ่งจะทำให้งานเขียนนั้นๆ มีความน่าเชื่อถือมากกว่าที่ผู้เขียนจะแสดงความเป็นส่วนตัว ส่วนการใช้นามวลีแปลงและประโยคกรรมวาจกในภาษากฎหมายเพื่อแสดงระยะห่างจากผู้อ่าน อาจเนื่องมาจากภาษากฎหมายเป็นภาษาที่ใช้กำหนดกฎเกณฑ์ให้คนโดยทั่วไปต้องยึดถือและปฏิบัติตาม ไม่ได้เจาะจงหรือบังคับเฉพาะคนใดคนหนึ่ง อีกทั้งยังต้องแสดงความศักดิ์สิทธิ์และอำนาจ จึงไม่แสดงความเป็นส่วนตัวหรือความสนิทสนมกับผู้อ่านเช่นกัน

สรุป

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านใน 4 ทำเนียบภาษาของไทย ได้แก่ ภาษากฎหมาย ภาษาการเมือง ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการ โดยมุ่งหาลักษณะทางภาษาที่เป็นตัวบ่งชี้คุณลักษณะดังกล่าว ผลการวิเคราะห์พบลักษณะทางภาษาที่สำคัญ 3 ประเภทที่สามารถเป็นตัวบ่งชี้คุณลักษณะการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านในทำเนียบภาษาต่างๆ ได้ ได้แก่ 1) คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 2) นามวลีแปลง และ 3) ประโยคกรรมวาจก การปรากฏของสรรพนามบุรุษที่ 1 ซึ่งอ้างถึงตัวผู้พูดหรือผู้เขียน และการปรากฏของสรรพนามบุรุษที่ 2 ซึ่งอ้างถึงตัวผู้ฟังหรือผู้อ่าน เป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงความสนิทสนมระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังหรือผู้เขียนกับผู้อ่าน ส่วนการปรากฏของนามวลีแปลงและประโยคกรรมวาจกเป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่าน ผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของตัวบ่งชี้แสดงถึงความสนิทสนมกับผู้ฟังหรือผู้อ่านซึ่งก็คือคำสรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 พบว่า ทำเนียบภาษาที่แสดงถึงความสนิทสนมกับผู้ฟังมาก

ที่สุดคือทำเนียบภาษาการเมือง รองลงมาคือทำเนียบภาษาสื่อ ส่วนทำเนียบภาษากฎหมายและทำเนียบภาษาวิชาการไม่มีลักษณะสนิทสนมกับผู้ฟังหรือผู้อ่าน เนื่องจากไม่พบการปรากฏของคำสรรพนามดังกล่าวเลย ผลการวิเคราะห์ความถี่ในการปรากฏของตัวบ่งชี้แสดงการเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านทั้ง 2 ประการร่วมกัน ซึ่งได้แก่การปรากฏของนามวลีแปลงและประโยคกรรมวาจก พบว่าทำเนียบภาษาวิชาการเป็นทำเนียบภาษาที่มีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านมากที่สุด รองลงมาคือทำเนียบภาษากฎหมาย และทำเนียบภาษาการเมือง ส่วนทำเนียบภาษาสื่อมีลักษณะเว้นระยะห่างจากผู้ฟังหรือผู้อ่านน้อยที่สุด

บรรณานุกรม

กูร์เมท์ แอนด์ คิวชีน. ฉบับที่ 136 พฤศจิกายน 2554.

คมรัช หวังดำรงเวศ. 2550. “ภาวะแขนงวมหลังผ่าตัดเต้านมร่วมกับการเลาะต่อมน้ำเหลืองบริเวณรักแร้.” วชิรเวชสาร ปีที่ 51 (ฉบับที่ 2 พ.ค.-ส.ค. 2550): 149-153.

จินตนา ศิริชุมพันธ์, สุนธธา เจริญวิทย์, กมล จรัสนามศิริ และชนิดย์ เขียวจรัสวงศ์. 2550. “ประสิทธิภาพของการดื่มน้ำ การเคี้ยวฝรั่ง หรือการเคี้ยวแตงกวาในการลดภาวะกลิ่นปากเหม็นชั่วคราวภายหลังการรับประทานกระเทียม.” วารสารทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 30, 3 (ก.ย.- ธ.ค. 2550): 245-254.

เดลินิวส์. ฉบับที่ 22713 วันที่ 20 ธันวาคม 2554.

ชนากร เมธาธรรม และ ชวลิต รัตนธรรมกุล. 2550. “ผลการเพิ่มช่วงห่างความถี่การล้างเมมเบรนที่มีต่อการเกิดฟาวลิงของนาโนฟิลเตรชันเมมเบรนในการผลิตน้ำประปาระยะยาว.” วารสารวิจัยสภาวะแวดล้อม 29, 1: 81-92.

ไทยรัฐ. ฉบับที่ 19657 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2554.

พรรคการเมืองใหม่. 2554. แถลงการณ์พรรคการเมืองใหม่ ในโอกาสวันแรงงานสากล 1 พฤษภาคม 2553. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:

<http://www.manager.co.th/Politics/ViewNews.aspx?NewsID=9530000060276>. [วันที่เข้าถึง 2 พฤษภาคม 2554].

พรรคความหวังใหม่. 2554. แฉกรรมการของพรรคความหวังใหม่ ฉบับที่ 1 เรื่อง **กฎหมายพรรคการเมืองคือเครื่องจอบำประชาธิปไตย**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.nap.or.th/talk01.html>. [วันที่เข้าถึง 2 พฤษภาคม 2554].

พรรคประชาธิปัตย์. 2554ก. แฉกรรมการพรรคประชาธิปัตย์ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2549. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://th.wikisource.org/wiki/แฉกรรมการพรรคประชาธิปัตย์_27_มิถุนายน_พ.ศ._2549. [วันที่เข้าถึง 2 พฤษภาคม 2554].

พรรคประชาธิปัตย์. 2554ข. แฉกรรมการพรรคประชาธิปัตย์ หลังรอด ยุบพรรค. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.dek-d.com/board/view.php?id=877573>. [วันที่เข้าถึง 2 พฤษภาคม 2554].

พรรคประชาธิปัตย์. 2554ค. แฉกรรมการพรรคประชาธิปัตย์ 6 ข้อต่อสถานการณ์การชุมนุมเสื้อแดง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.krobkruakao.com/ประชาธิปัตย์ออกแถลงการณ์พรรค-6-ข้อต่อสถานการณ์การชุมนุมเสื้อแดง.html>. [วันที่เข้าถึง 2 พฤษภาคม 2554].

พรรคประชาธิปัตย์. 2554ง. คำประกาศเรื่องการยุบสภา โดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://democrat.a.hosting.7republic.com/node/1497>. [วันที่เข้าถึง 2 พฤษภาคม 2554].

พรรคเพื่อไทย. 2554. แฉกรรมการพรรคเพื่อไทย 17 เมษายน 2554. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.ptp.or.th/news/m-etail.aspx?news_id=2375. [วันที่เข้าถึง 2 พฤษภาคม 2554].

แพรว. ฉบับที่ 776 วันที่ 25 ธันวาคม 2554.

มติชน. ฉบับที่ 12347 วันที่ 30 ธันวาคม 2554.

รัฐบาลไทย. 2555. คำกล่าวนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ประธานการประชุมเน้นย้ำนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแผนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด พ.ศ. 2555 วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2555 เวลา 09.00 น. ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล.

- [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.thaigov.go.th/th/media-centre-government-house/the-speeches/item/66442-4-กุมภาพันธ์-2555.html>.
[วันที่เข้าถึง 7 กุมภาพันธ์ 2555].
- ศิริพร ศิริกาญจนโกวิท และ ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพชร. 2551. “การศึกษาเปรียบเทียบผลของการเดินแบบหนักสลับเบาและแบบต่อเนื่องที่มีต่อสุขสมรรถนะของหญิงสูงอายุ.” วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ ปีที่ 9 (ฉบับที่ 1 ม.ค.- มิ.ย. 2551): 20-29.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. 2555. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://web.krisdika.go.th/data/law/law1/%c306/%c306-10-9999-update.pdf>.
[วันที่เข้าถึง 10 กุมภาพันธ์ 2555].
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2549. “หน่วยสร้างกรรมวาจก.” ใน หน่วยสร้างที่มีข้อขัดแย้งในไวยากรณ์ไทย : หน่วยสร้างคุณานุประโยค หน่วยสร้างประโยคเต็มเต็ม หน่วยสร้างกริยาเรียง และหน่วยสร้างกรรมวาจก. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Biber, Douglas and Susan Conrad. 2009. **Register, Genre, and Style**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Herke-Couchman, Maria, Casey Whitelaw and Jon Patrick. 2004. “Identifying Interpersonal Distance using Systemic Features.” In **Proceedings of the American Association for Artificial Intelligence (AAAI) Spring Symposium on Exploring Affect and Attitude in Text**, 22-24 March 2004, Palo Alto, California.
- Whitelaw, Casey and Shlomo Argamon. 2004. “Systemic Functional Features in Stylistic Text Classification.” In **Proceedings of the American Association for Artificial Intelligence (AAAI) Fall Symposium on Style and Meaning in Language, Art, Music and Design**, 22-24 October 2004, Washington, DC.